

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/77/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521201957
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3521201957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov, matka: D. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom č. domu X, XXX XX D., otec: E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, XXX XX G., o zvýšenie výživného na maloletého deti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. NM-12P/37/2021-253 zo dňa 20.12.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. NM-12P/37/2021-253 zo dňa 20.12.2023 Okresný súd Trenčín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozhodol vo výroku I. o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na mal. A. mesačne zvýšenou sumou 150,- eur s účinnosťou od 01.07.2021 do 30.06.2022 a od 01.07.2022 zvýšenou sumou 130,- eur a na výživu mal. C. mesačne zvýšenou sumou 130,- eur s účinnosťou od 01.07.2021 do 30.06.2022 a od 01.07.2022 zvýšenou sumou 120,- eur, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Vo výroku II. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.07.2021 do 31.12.2023 v sume 838,- eur súd prvej inštancie zaviazal otca splácať v splátkach vo výške 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplatením jednej splátky sa stane splatný celý dlh. Vo výroku III. súd prvej inštancie rozhodol, že mení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9P/61/2018-37 zo dňa 21.02.2019 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca. Vo výroku IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol prvým rozsudkom č. k. 12P/37/2021-93. Na základe odvolania otca Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 19CoP/55/2022-133 zo dňa 05.04.2023 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na to, že v posudzovanej veci matka maloletých detí sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Súd prvej inštancie bol povinný skúmať, či na strane niektorého účastníka konania (maloletých detí, ako aj oboch rodičov) došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplývalo, že by súd akýmkoľvek spôsobom porovnal pomery účastníkov konania s aktuálnymi pomermi v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. Nepostačuje pre zvýšenie výživného iba samotné konštatovanie, že došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí, keďže sú vekovo staršie a zvýšili sa výdavky na stravu a školskú činnosť. Odvolací súd ustálil, že odôvodnenie rozhodnutia je nepreskúmateľné.

3. V poradí druhý rozsudok vo veci súd prvej inštancie právne odôvodnil ustanoveniami § 28 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

V odôvodnení súd prvej inštancie poukázal na to, že matka maloletých detí podaným návrhom žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. A. zo sumy 100,- eur na sumu 170,- eur a na mal. C. zo sumy 90,- eur na sumu 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2021.

V odôvodnení súd prvej inštancie poukázal na predchádzajúce súdne rozhodnutie, z ktorého vyplynulo, že maloleté deti pochádzajú z manželstva, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9P/61/2018-37 zo dňa 21.02.2019, právoplatného dňa 01.03.2019, bola schválená aj rodičovská dohoda, v zmysle ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej A. sumou 100,- eur a na výživu maloletého C. sumou 90,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Maloletá A. mala v tom čase 7 rokov, navštevovala 1. ročník Základnej školy v H. I. a maloletý C. mal 4 roky a navštevoval druhý ročník Materskej školy v H. I.. Starostlivosť vykonávali rodičia spoločne, matka bola zamestnaná v D. J., K. na Myjave a jej priemerný mesačný príjem bol vo výške 855,- eur. Okrem toho mala mimopracovné aktivity a venovala sa dealerstvu Avon. Otec bol zamestnaný v Chirane ako technicko-hospodársky pracovník na Starej Turej a jeho príjem bol mesačne (spolu s daňovým bonusom) približne vo výške 775,- eur, poberal aj čiastočný invalidný dôchodok vo výške 158,30 eur. Preukazoval výdavky: hypotéka vo výške 141,99 eur, nájom vo výške 124,40 eur, životné poistenie 36,40 eur, sporenie pre deti vo výške 20,- eur, osobné sporenie vo výške 50,- eur, ZSE vo výške 34,60 eur, telefón vo výške 7,- eur, pohonné hmoty vo výške 84,- eur, povinné zmluvné poistenie vo výške 84,- eur ročne, ktoré hradili spoločne, keďže spoločne používali automobil a potraviny, lieky a drogéria a iné približne vo výške 200,- eur. Rodičia si vyživovaciu povinnosť upravili na základe vzájomnej dohody na čas po rozvode.

Matka maloletých detí je od 01.10.2021 zamestnaná, v období od 10/2021 do 2/2022 dosahovala priemernú čistú mzdu 732,40 eur, v období od 01.01.2021 do 31.12.2021 jej bola vyplatená dávka v nezamestnanosti vo výške 2.981,60 eur (t. j. 596,32 eur mesačne). Príjem matky je v súčasnosti cca 1.150,- eur aj s daňovým bonusom plus 120,- eur prídavok na obe deti. Jej partner je zamestnaný a jeho príjem je vo výške 2.000,- eur. Súd prvej inštancie mal zistené, že výdavky na mal. A. predstavujú spolu čiastku 385,- eur, zahŕňajú poistku, stravu v škole, stravu mimo školy, oblečenie, obuv, vreckové na výlety, sporiaci účet. Čo sa týka výdavkov na maloletého C., tie predstavujú zhruba spolu čiastku 405,- eur a je tam zahrnutá strava v škole, lieky, poistka so sporením, oblečenie, obuv, strava mimo školy, vreckové na výlety, sporiaci účet. Čo sa týka výdavkov matky, tieto vyčíslila na bývanie, kúrenie - drevo, pelety 300,- eur, internet 10,- eur, strava, drogéria cca 500,- eur, elektrina, plyn 65,- eur, voda do 20,- eur a pohonné hmoty 150,- eur.

U zamestnávateľa INJECTA, a. s. za obdobie 10/2020 - 09/2021 dosahoval priemerný čistý mesačný príjem otca sumu 839,90 eur. V súčasnosti príjem otca predstavuje suma cca 1.000,- eur mesačne aj s daňovým bonusom, invalidný dôchodok od 7/2023 vo výške 181,- eur (dovtedy 161,- eur), príjem z prenájmu 300,- eur, príjem partnerky cca 1.000,- eur z polovičného pracovného úväzku v súčasnosti, rodičovský príspevok vo výške 420,- eur. Výdavky otec vyčíslil na bývanie, rodinný dom vo vlastníctve priateľky, každý platí 100,- eur mesačne, ak príde nedoplatok, podieľajú sa v 1/2-ici, MT 15,- eur, masáže 40,- eur, strava 100,- eur na víkend, výživné na obe deti 190,- eur, sporenie ako matka maloletého 10,- eur na dieťa, hypotéka 166,- eur na byt v prenájme, splátka pôžičky od rodiny na auto 100,- eur a pohonné hmoty 150,- eur.

Súd prvej inštancie z takto zisteného skutkového stavu a po vykonanom dokazovaní skonštatoval, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí a rodičov, maloleté deti sú vekovo staršie, fyzicky vyspelejšie, výdavky spojené s ich výživou a vzdelaním sú zvýšené, prežili v starostlivosti matky aj finančne náročné on-line vyučovania, čo ovplyvnilo aj možnosti matky pracovať. Otcovi pribudla dňa 05.07.2022 vyživovacia povinnosť a boli preukázané dôvody, pre ktoré je dôvodné návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovieť. Na strane maloletých došlo k zmene pomerov, keďže sú vekovo starší, zvýšili sa náklady na ich stravu, školskú činnosť, cestovné, mimoškolskú činnosť u mal. C., u otca boli zistené možnosti a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť vo väčšom rozsahu, pričom sám navrhol výšku vyživovacej povinnosti a súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti na sumu 130,- eur na mal. A. a na sumu 120,- eur na mal. C.. Medzi rodičmi nefunguje konštruktívna komunikácia a matka nemôže byť odkázaná na rozhodovanie otca, či každý výdavok prejde u neho kontrolou vhodnosti. Potreby na strane detí si vyžadujú zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, aby boli zabezpečené ich základné potreby. Z prehľadu nebolo zistené, že by matka premárnila peniaze, ktoré dostáva ako výživné od otca, ani tie, ktoré poberá od štátu. Realizácia rekonštrukcie domu

partnerky otca nemôže mať prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti vo vzťahu k jeho vlastným deťom a prenechanie finančnej starostlivosti o každodenné potreby spojené so zabezpečením stravy, oblečenia, bývania a nákupu školských potrieb na matku. Je vo vzťahu k otcovi chvályhodné, že počas dokazovania prispel na kúpu okuliarov a deťom kúpil i oblečenie. Súd prvej inštancie poukazuje aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, pričom nikto otcovi nebráni mať veľa detí, ale jeho povinnosťou je deti plnohodnotne zabezpečiť. Súd prvej inštancie preto ustálil výšku vyživovacej povinnosti v súlade s návrhom otca od momentu narodenia maloletej L. (ďalšia vyživovacia povinnosť) a do jej narodenia ustálil podľa jeho príjmu od 01.07.2021 v súlade s návrhom matky, a teda zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na výživu mal. A. mesačne zvýšenou sumou 150,- eur zo sumy 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2021 do 30.06.2022 a od 01.07.2022 zvýšenou sumou 130,- eur zo sumy 100,- eur mesačne a na výživu maloletého C. mesačne zvýšenou sumou 130,- eur zo sumy 90,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2021 do 30.06.2022 a od 01.07.2022 zvýšenou sumou 120,- eur zo sumy 90,- eur mesačne. Čo sa týka nedoplatku na zročnom výživnom, tento súd prvej inštancie určil za obdobie od 01.07.2021 do 31.12.2023 v sume 838,- eur s tým, že išlo o 12 mesiacov x 60,- eur a od 01.07.2022, t. j. 18 mesiacov x 60,- eur, t. j. 8 dní pomerná časť za mesiac jún, čo predstavuje 215,- eur, príspevok otca nad rámec výživného, tábor 356,- eur na každé dieťa plus 60,- eur za jazdu na koňoch, z čoho mu bola vrátená suma 250,- eur a nákup bicykla, a zároveň súd prvej inštancie tento nedoplatok povolil splácať otcovi v splátkach po 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným. O trovách rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec z dôvodov, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, konanie má inú vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa otca maloletých v odôvodnení absentuje posúdenie priemerných výdavkov na maloleté deti. V rámci bodov 1. až 17. odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie síce opísal doterajší priebeh konania a zhrnul skutkový stav, opätovne rezignoval na svoju povinnosť vykonať logicky zdôvodnené právne posúdenie vecí a uviesť vlastné myšlienkové postupy, na základe ktorých dospel k právnemu záveru o existencii podstatnej zmeny pomerov tak, ako mu to v rámci právneho názoru uvádzal Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č. k. 19CoP/55/2022-133 zo dňa 05.04.2023, ktorý zrušil prvý rozsudok vydaný súdom prvej inštancie v danej veci. Otec mal. detí mal za to, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil zmenu pomerov na strane mal. detí a neporovnal pomery účastníkov konania v čase predchádzajúceho rozhodnutia o určení výživného s aktuálnymi pomermi účastníkov konania v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku. Tvrdenie, že otec súhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti na sumu 130,- eur na mal. A. a na sumu 120,- eur na mal. C., je vytrhnuté z kontextu, ako vyplýva z obsahu prednesu otca, ktorý je preukázateľne zaznamenaný v súdnom spise. Otec sa vyjadril tak, že by takéto zvýšenie súm výživného vedel ustáť len za predpokladu, že nebude zaviazaný k úhrade výživného späťne odo dňa podania návrhu. V ďalšom otec uviedol, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie nevysporiadal s dôvodmi, pre ktoré matka ukončila pracovný pomer v D. J., K.. Poukázal na to, že exmanželka podala návrh na zvýšenie výživného práve v čase, keď bola nezamestnaná a stratila nárok na podporu v nezamestnanosti a v tejto situácii považovala zvýšenie výživného ako určitú finančnú náhradu. V čase vynesenia rozsudku však už matka maloletých detí je zamestnaná. Poukázal na to, že jeho finančná situácia je ťažšia, ako je tomu u matky. Súd prvej inštancie bez patričného vysvetlenia posúdil vplyv vzniku novej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k tým už skôr existujúcim vyživovacím povinnostiam v rozsahu 30,- eur mesačne. Súd prvej inštancie namiesto toho, aby akceptoval jeho zvýšené výdavky na deti spojené s prestavbou detských izieb v dome priateľky a že do detí investoval aj posledné, čo by mal ako dôkaz, že na deťoch nešetrí, súd skôr berie ako dôvod zvýšiť mu výživné, lebo na to teda otec má. Súd prvej inštancie v skúmanom prípade niektoré výdavky, ktoré otec uviedol na maloleté deti nad rámec súdom určenej výšky výživného, vôbec nezohľadnil a ani neuviedol, ako vyhodnotil to, ktoré výdavky bude považovať za oprávnené, a ktoré nie. Súd prvej inštancie prihliadal na výpoveď detí, kým boli vypočúvané kolíznu opatrovníčkou u exmanželky a zamietol požiadavku otca vypočuť deti aj v jeho domácnosti, kde mu deti naopak hovoria, ako by chceli bývať u neho, vrátiť sa späť na G. a vždy, keď má deti vziať k exmanželke, tak protestujú. K nedoplatku na výživnom otec uviedol, že s ním nesúhlasí. Poukázal na to, že súd prvej inštancie nebral do úvahy, že sa stretáva s mal. deťmi dva víkendy po sebe súčasne aj so sviatkami a polovicou prázdnin, kedy ich vyživuje vo svojej rézii. Po dobu vyše troch rokov má maloleté deti v starostlivosti 118 dní v roku, čo je tretina roka, pričom priemerný rodič, ktorý má deti v starostlivosti každý druhý víkend, má deti v starostlivosti 52 až 55 dní, čo nie je ani polovica z jeho situácie.

V ďalšom poukázal na to, že žiada o zohľadnenie tej skutočnosti, že v júni 2019, kedy sa exmanželka odsťahovala z jeho bytu do prenajatého bytu v G., jej platil výživné 190,- eur s tým, že deti každý deň vyzdvihoval zo škôlky a školy a staral sa o nich, kým si ich neprišla vyzdvihnúť ich matka. Zároveň podal návrh na Okresný súd v Novom Meste nad Váhom o zmenu styku s maloletými, kde súd v konaní sp. zn. 4P/45/2019 rozhodol v jeho prospech. V preklade mal deti podľa tohto rozhodnutia v neoficiálnej striedavej starostlivosti ešte s tým rozdielom, že sa o deti staral aj v dni, kedy mali byť v starostlivosti u matky, nakoľko jej kvôli zamestnaniu nebolo umožnené vyzdvihovať deti zo školského zariadenia. Otcovi to vôbec neprekážalo, bol s deťmi rád a rád chodil pre nich do školy, škôlky. Oficiálne mala exmanželka deti v opatrovníctve, výživné som jej platil a pri striedavej starostlivosti sa výživné neurčuje. Bol teda otec vo veľkej strate, platil aj výživné a deti živil zo svojej réžie 2/3 týždňa. Preto žiada odvolací súd pri rozhodovaní zohľadniť tú skutočnosť, že v období od januára 2020, kedy bol právoplatný rozsudok na zmenu styku, do decembra 2020, kedy sa exmanželka presťahovala do D., kde býva dodnes, prispieval nad rámec svojich povinností odhadom sumu cca 1.320,- eur, čo predstavuje 120,- eur po dobu 11 mesiacov. Zároveň uviedol, že na základe týchto faktov, keďže deti sú v jeho starostlivosti tretinu roka a objem prostriedkov, ktoré na deti za toto obdobie vynaložil, nesúhlasí so žiadnym zvýšením výživného, ak teda má platiť, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča, alebo by utrpel vzťah detí k otcovi kvôli zníženiu životnej úrovne a kvality spoločného času. Podľa názoru otca sú dané dôvody, aby súd rozhodol tak, že nie sú dané podmienky na priznanie ročného výživného od dátumu podania návrhu, nakoľko by ním malo byť započítané to, čo otec na maloleté deti v rozhodnom období vynaložil nad rámec súdom určenej výšky výživného, pričom sa jedná najmä o preukázané náklady spojené s letnými tábormi, novým mobilným telefónom pre mal. C., s letnými dovolenkami pri mori, čo je spolu v hodnote 3.082,- eur, ktoré otec v ďalšom jednotlivo vyčísľil. Tieto položky boli vynaložené výlučne pre potreby detí, ako sú letné tábory, dovolenky, bicykle, mobilné telefóny, sú akceptovateľné na kompenzáciu so sumou spätného výživného. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietne. V prípade, že odvolací súd bude mať za to, že nie sú splnené podmienky na zamietnutie návrhu v celom rozsahu, navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že otca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku zaviazal prispievať na výživu mal. A. mesačne zvýšenou sumou 130,- eur a na výživu mal. C. mesačne zvýšenou sumou 120,- eur vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí a vo zvyšnej časti návrh zamietne. Zároveň dal na zváženie postup súdu podľa § 36 ods. 3 Zákona o rodine, aby uložil súd povinnému rodičovi povinnosť poukazovať zvýšené výživné na osobitný účet maloletých detí, ktorý zriadi oprávnený rodič za účelom tvorby úspor, kde na nakladanie s prostriedkami na účte bude potrebný súhlas súdu.

5. Kolízny opatrovník, ani matka maloletých detí k odvolaniu otca sa nevyjadřili.

6. Krajský súd ako súd odvolací [§ 34 CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 3 ods. 5 písm. a) CMP] po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok (§ 65 a § 66 CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhom uplatnených požiadaviek. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil. S poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti dopĺňa nasledovné.

10. Primárne odvolací súd považuje za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

11. Pri rozhodovaní o zmene výživného (§ 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine) treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zákon o rodine explicitne nevyžaduje na zmenu súdnych rozhodnutí podstatnú zmenu okolností, napriek tomu vzhľadom na konštrukciu tejto okolnosti ako výnimky zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá smeruje k právnej istote, sa vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažného charakteru. Nie je žiadúce a prípustné reparovať právoplatné rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu v pomeroch. V zmysle záveru aplikačnej praxe preto treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného. Dôvodom na zmenu rozhodnutia však budú len prípady, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom súdnom spise vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu súdnemu rozhodnutiu. Výrazná zmena okolností na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, môže spočívať buď v zmene subjektívnych, ale i objektívnych skutočností, ktoré súvisia so zmenou v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov, zmenou potreby dieťaťa z dôvodu začatia plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotných pomerov, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, vznikom novej vyživovacej povinnosti a podobne.

12. V danom prípade je nepochybné, že súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti k mal. A. na sumu 170 eur a mal. C. na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2021.

13. V čase posledného rozhodnutia o výživnom (rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9P/61/2018 zo dňa 21.02.2019) bolo určené výživné 100,- eur mesačne na výživu mal. A. a na výživu mal. C. suma 90,- eur mesačne. Matka bola zamestnaná v D. J., K. s priemerným mesačným príjmom 855,- eur, venovala sa dealerstvu v AVONE. Otec bol zamestnaný v Chirane s príjmom približne 775,- eur, poberal čiastočný invalidný dôchodok vo výške 158,30 eur. Súd vychádzal zo súhlasného stanoviska rodičov a ich vzájomného rozhodnutia o spôsobe úpravy vyživovacej povinnosti otca na čas po rozvoje. Maloletá A. navštevovala prvý ročník základnej školy, mal. C. mal 4 roky a navštevoval druhý ročník materskej školy.

V čase rozhodovania súdu prvej inštancie o zvýšení výživného mal. A. mala 12 rokov a navštevuje druhý stupeň základnej školy, mal. C. mal 9 rokov a navštevuje prvý stupeň základnej školy. S uvedeným sú nepochybne spojené zvýšené náklady, či už so štúdiom, športovým vyžitím, celkovým vospievaním maloletých s tým, že táto zmena pomerov nastala a musí to mať aj odraz v rozsahu stanovenia vyživovacej povinnosti. Rovnako bolo preukázané, že v čase rozhodovania o zvýšení výživného došlo k zmene pomerov, aj čo sa týka matky, tá sa presťahovala s deťmi z podnájmu do rodinného domu, kde sa zvýšili náklady na bývanie. Čo sa týka príjmov matky, tak tieto sa znížili na čas, keď bola nezamestnaná a hľadala si prácu z dôvodu presťahovania, ale zároveň v čase rozhodovania súdu súd prvej inštancie riadne zistil príjem matky, ktorá v období od 10/2021 do 2/2022 dosahovala priemernú čistú mzdu 732,40 eur a od 01.03.2021 do 31.12.2021 jej bola vyplatená dávka v nezamestnanosti, čo predstavovalo mesačne 596,32 eur. V súčasnosti príjem matky bol zistený súdom prvej inštancie cca 1.150,- eur aj s daňovým bonusom + prídavkami na obidve maloleté deti 120 eur, spolu cca 1270,- eur. Príjem partnera matky 2.000 eur. Čo sa týka výdavkov na maloleté deti, tieto matka vyčíslila na čiastku 385,- eur až 400,- eur mesačne pri obidvoch maloletých deťoch, otec maloletých detí tieto výdavky nepochybnil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu sú tieto výdavky primerané. Otec mal za to, že tie výdavky sú omnoho vyššie a tieto on vlastne vynakladá, keďže podľa jeho názoru maloleté deti sú u neho jednu tretinu roka vzhľadom na upravený styk. Rovnako súd prvej inštancie správne zistil príjem otca, ktorý predstavuje cca 1.000,- eur mesačne aj s daňovým bonusom, invalidný dôchodok od 7/2023 vo výške 181,- eur, dovtedy mal 161,- eur, plus príjem z prenájmu bytu 300,- eur. Zároveň súd prvej inštancie poukázal aj na príjem partnerky pôvodne 1.000,- eur a v súčasnosti pobera rodičovský príspevok 420,- eur. Rovnako bolo zohľadnené, čo sa týka výšky výživného, aj to, že otcovi pribudla nová vyživovacia povinnosť od XX.XX.XXXX k dcére L.. Celkovo príjem otca v čase rozhodovania súdu predstavoval 1.481,- eur

mesačne, čo je príjem vyšší zhruba o 500 eur mesačne v porovnaní s príjmom zisteným v čase poslednej úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Došlo k zmene pomerov na strane otca aj v tomto smere. Odvolacia námietka otca, že sa súd prvej inštancie nevysporiadal s dôvodmi, pre ktoré matka ukončila pracovný pomer v D. J., K., a podala návrh v čase, keď bola nezamestnaná, nie je opodstatnená. Žiada sa dodať, že pri určovaní výšky výživného sú predovšetkým rozhodujúce majetkové pomery osoby povinnej, voči ktorej je nárok uplatnený (v prejednávanej veci otec maloletých detí) a výška životnej úrovne druhej povinnej osoby (v prejednávanej veci matka maloletých detí) má vplyv na výšku vyživovacej povinnosti otca vtedy, ak aj sú majetkové pomery matky vyššie ako majetkové pomery otca, a potom primerane tomu by malo byť výživné otca pre maloleté deti určené v nižšej výške. Zdôrazňuje sa, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, dopĺňa finančné zdroje nevyhnutné na výživu maloletých detí, ktoré nie sú pokryté výživným zo strany otca, ani štátnymi sociálnymi dávkami ako i výkonom osobnej starostlivosti, ktorej miera je vzhľadom na vek maloletých detí (A. 12 rokov, C. 9 rokov) vysoká.

14. Odvolací súd bol toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach otca platiť zvýšené výživné tak, ako stanovil súd prvej inštancie v rámci jednotlivých období, keďže správne bral do úvahy aj skutočnosť, že otcovi pribudla nová vyživovacia povinnosť a od momentu vzniku novej vyživovacej povinnosti narodenia mal. L. zvýšil výživné na 130,- eur u mal. A. a na 120,- eur na mal. C.. Za obdobie, kedy otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, vychádzal z príjmu otca, z výdavkov maloletých detí a správne zvýšil výživné na mal. A. sumou 150,- eur na obdobie od 01.07.2021 do 30.06.2022, na mal. C. za obdobie od 01.07.2021 do 30.06.2022 zvýšil výživné na sumu 130,- eur mesačne. Odvolací súd bol toho názoru, že otec neuviedol, pokiaľ ide o zvýšenie výživného, žiadne ďalšie zásadné odvolacie dôvody, ktoré by boli spôsobilé zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti.

15. Odvolací súd preskúmal aj napadnutý závislý druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom na maloleté deti a dospel k záveru, že tento je vecne správny a tento v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil s určením obdobia a výšky zameškaného výživného od 01.07.2021 do 31.12.2023 v sume 838 eur. Tento dlh na zameškanom výživnom bol správne vyčíslený zo strany súdu prvej inštancie a rovnako bolo tiež dôvodné vzhľadom na jeho výšku zaplatiť ho v splátkach vo výške 30 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Zároveň súd prvej inštancie aj správne prijal záver, že je potrebné započítať do nedoplatku na zročnom výživnom aj príspevky otca nad rámec výživného, ktoré súd prvej inštancie riadne odôvodnil v napadnutom rozsudku.

16. Odvolacia námietka otca, ktorý žiadal, aby odvolací súd pri rozhodovaní zohľadnil tú skutočnosť (z obsahu ide o započítanie niektorých výdavkov v rámci nedoplatku na zročnom výživnom), že v období od januára 2020, kedy bol právoplatný rozsudok na zmenu styku, do decembra 2020, kedy sa exmanželka presťahovala do D., kde býva dodnes, prispieval nad rámec svojich povinností odhadom sumu cca 1.320,- eur, čo predstavuje 120,- eur po dobu 11 mesiacov, je nedôvodná. Rozsudkom č. k. 4P/45/2019 zo dňa 17.01.2020 bola schválená rodičovská dohoda o zmene styku, bez zmeny úpravy vyživovacej povinností rodičov. Otec maloletých detí s uvedeným súhlasil. Výdavky, ktoré mu vznikli za toto obdobie boli spojené so starostlivosťou maloletých detí počas dohodnutej úpravy styku otca s nimi, nešlo o žiadne mimoriadne výdavky, resp. príspevky nad rámec výživného. Ďalšie výdavky, ktoré otec žiadal započítať do zameškaného výživného, a ktoré uvádzal v rámci odvolania, odvolací súd nepovažoval za mimoriadne výdavky, išlo o letné dovolenky, ktoré platil otec maloletých detí v čase, keď realizoval styk s nimi počas prázdnin, ako aj faktúry za letné tábory, ktoré deti ešte neabsolvovali, a nie je možné ich zahrnúť v rámci nedoplatku za určené obdobie.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).